

Конвенція ООН про права дитини

Конвенція ООН
про права дитини
для тебе

Конвенція ООН про права дитини

Прийнята резолюцією 44/25
Генеральної Асамблеї ООН
від 20 листопада 1989 року
та набула чинності
2 вересня 1990 року.

Ратифікована Постановою
Верховної Ради України №789XII (78912) від 27
лютого 1991 року
та набула чинності для України
27 вересня 1991 року.

Український текст Конвенції ООН
про права дитини
був перекладений українською мовою
та адаптований для дітей
за підтримки ЮНІСЕФ Україна,
Уповноваженого Президента України
з прав дитини
та видавництва «Грані-Т».

Конвенція ООН про права дитини

«Права» – це те, що повинна мати кожна дитина. Себто дитина му-
сить мати можливість діяти так,
як написано в цих правах. Усі діти
мають однакові права. Ці права
прописані в Конвенції ООН про
права дитини. Із цими правами
погодилася переважна більшість
країн. Усі ці права поєднані одне
з одним, і всі вони однаково важ-

ливі. Ми маємо керуватися тим, що є найкращим для дитини у тій чи іншій ситуації; а також із того, що є критично важливим для життя та захисту дітей. Що дорослішим ти ставатимеш, то більше відповідальності набудеш, щоб зробити свій вибір та користуватися своїми правами.

Стаття 1

Усі люди до 18 років мають ці права.

Стаття 2

Усі діти мають ці права, незалежно від того, хто вони, де мешкають, якою мовою розмовляють, яка в них релігія, чим займаються їхні батьки. Усі діти мають ці права, незалежно від того, хлопчик це чи дівчинка, яка культура є для них рідною, багаті вони чи бідні, повносправні чи неповносправні. До жодної дитини не може бути несправедливого ставлення за будь-яких обставин.

Стаття 3

Усі дорослі мають робити те, що є найкращим для тебе. Коли дорослі ухвалюють рішення, вони мусять думати про те, як їхні рішення вплинуть на дітей.

Стаття 4

Твоя країна відповідає за забезпечення захисту твоїх прав. Твоя країна має допомагати твоїй сім'ї захищати твої права і створити середовище, в якому ти зможеш зростати та розкривати свої можливості.

Стаття 5

Твоя сім'я відповідає за те, щоб навчити тебе користуватися своїми правами, а також забезпечує захист твоїх прав.

Стаття 6

Ти маєш право на життя.

Стаття 7

Від народження ти маєш право на ім'я, і твоя країна має видати тобі офіційний документ, що його засвідчує. Ти маєш право на громадянство.

Стаття 8

Ти маєш право на офіційний документ про те, хто ти є. Ніхто не повинен позбавити тебе його.

Стаття 9

Ти маєш право жити зі своїми батьками, якщо це тільки не є поганим для тебе. Ти маєш право жити з сім'єю, яка дбає про тебе.

Стаття 10

Якщо ти живеш в одній країні, а хтось із твоїх батьків чи обоє — у іншій, ти маєш право бути з ними, спілкуватися із ними та відвідувати їх.

Стаття 11

Ти маєш право на захист від викрадення.

Стаття 12

Ти маєш право висловлювати свою думку, а дорослим слід її вислухати і сприймати її серйозно.

Стаття 13

Ти маєш право отримувати інформацію і ділитися своєю думкою з іншими людьми за допомогою розмови, малювання, написання або будь-яким іншим способом, якщо це не завдає шкоди іншим людям або не ображає їх.

Стаття 14

Ти маєш право обирати власну релігію і мати власні релігійні погляди. Твої батьки мають допомогти тобі вирішити, що є правильним, а що ні, і що є найкращим для тебе.

Стаття 15

Ти маєш право обирати собі друзів та приєднуватися до груп людей або створювати такі групи, якщо це не завдає шкоди іншим людям.

Стаття 16

Ти маєш право на особисте життя.

Стаття 17

Ти маєш право отримувати інформацію, важливу для твого благополуччя, з радіо, газет, книг, електронних та інших джерел. Дорослі мають подбати про те, щоб інформація, яку ти отримуєш, не завдавала тобі шкоди, а також допомогти тобі знайти та зрозуміти цю інформацію.

Стаття 18

Ти маєш право на виховання власними батьками, якщо це можливо.

Стаття 19

Ти маєш право бути захищеним від насильства та образи – як фізичної, так і моральної.

Стаття 20

Ти маєш право на особливий догляд та допомогу, якщо не можеш жити зі своїми батьками.

Стаття 21

Ти маєш право на догляд та захист, якщо тебе усиновили або якщо ти перебуваєш на вихованні в іншій сім'ї.

Стаття 22

Ти маєш право на особливий захист та допомогу, якщо ти біженець (якщо тебе змусили залишити свій дім і мешкати в іншій країні). Щодо тебе чинні всі права, означені в цій Конвенції.

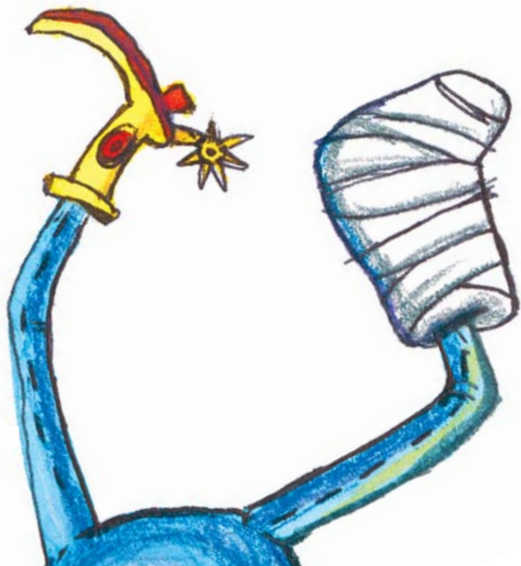
Стаття 23

Ти маєш право на спеціальну освіту та догляд, якщо в тебе інвалідність або особливі потреби, пов'язані зі станом твого здоров'я. Також ти маєш всі інші означені у цій Конвенції права, щоб ти міг жити повноцінним життям.

Стаття 24

Ти маєш право отримувати найкраще медичне обслуговування, пити чисту воду, їсти поживну їжу, жити у чистому та безпечному середовищі, а також отримувати інформацію, яка допомагає тобі залишатися здоровим.

Стаття 25

Якщо ти перебуваєш на піклуванні або в інших умовах нагляду поза своєю домівкою, ти маєш право на постійну перевірку своїх житлових умов, щоб вони були якомога кращими.

Стаття 26

Ти маєш право на допомогу від держави, якщо її потребуєш.

Стаття 27

Ти маєш право на їжу, одяг, безпечне місце для проживання та на задоволення своїх основних потреб. Також ти маєш право жити в умовах, сприятливих для твого розвитку.

Стаття 28

Ти маєш право на якісну освіту. Тобі повинні створити сприятливі умови для того, щоб ти ходив до школи і здобував якомога кращу освіту, згідно з твоїми бажаннями та можливостями.

Стаття 29

Твоя освіта має сприяти тому, щоб ти використовував і розвивав власні таланти й можливості. Вона також покликана допомогти тобі навчитися жити в мирі, захищати довілля та поважати інших людей.

Стаття 30

Якщо твоя мова та культура відмінні від мови та культури більшості людей, які проживають у твоїй країні, ти маєш право користуватися своєю мовою та культурою і сповідувати свою релігію.

Стаття 31

Ти маєш право на дозвілля та відпочинок.

Стаття 32

Ти маєш право на захист від роботи, яка завдає тобі шкоди, є шкідливою для твого здоров'я чи заважає тобі отримати освіту. Якщо ти працюєш, ти маєш право на безпечні умови праці та на справедливу її оплату.

Стаття 33

Ти маєш право на захист від наркотиків та від торгівлі ними.

Стаття 34

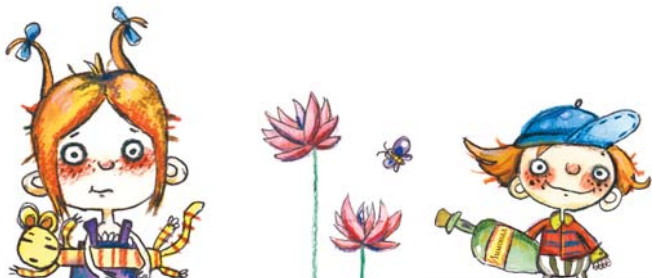
Ти маєш право на захист від сексуального насильства.

Стаття 35

Нікому не дозволяється викрадати або продавати тебе.

Стаття 36

Ти маєш право на захист від будь-якого виду експлуатації (це коли хтось обманює і використовує тебе у власних інтересах).

Стаття 37

Нікому не дозволяється карати тебе жорстоким способом або таким, що завдає тобі шкоди.

Стаття 38

Ти маєш право на захист від війни. Дітей віком до 15 років не можна примусити піти в армію або брати участь у війні. Твоя країна повинна забезпечити твій захист, якщо ти опинився у зоні воєнних дій.

Стаття 39

Ти маєш право на отримання допомоги, якщо тобі завдано фізичної шкоди, ти став жертвою нехтування або поганого обходження.

Стаття 40

Ти маєш право на юридичну допомогу та справедливе правосуддя, із повагою до тебе і до твоїх прав.

Стаття 41

Якщо закони твоєї країни забезпечують кращий захист твоїх прав, ніж статті в цій Конвенції, тоді потрібно застосовувати ці закони.

Стаття 42

Ти маєш право знати свої права! Дорослі мають знати про ці права, а також допомагати тобі дізнатися про них.

Стаття 43-54

Ці статті пояснюють, як держа-
ви та міжнародні організації, такі
як ЮНІСЕФ, працюватимуть над
забезпеченням захисту прав дітей.

Представництво
Дитячого фонду ООН
в Україні

Тел.: +380 (044) 254 2450
www.unicef.org.ua

Уповноважений
Президента України
з прав дитини

Тел.: +38 (044) 255 7803
www.president.gov.ua

Партнер проекту
видавництво
«Грані-Т»

Тел.: +380 (044) 200 1257
www.grani-t.com.ua